

Заборгованості зі сплати аліментів

06.02.2018 набув чинності Закон щодо посилення відповідальності за несплату аліментів – Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» від 17.05.2017 за № 2037-VIII, водночас, вносяться суттєві зміни до Закону України «Про виконавче провадження» Сімейного кодексу України щодо порядку стягнення аліментів.

Згідно ч. 3 ст. 12 Закону України «Про виконавче провадження» виконавчий документ про стягнення періодичних платежів у справах про стягнення аліментів, тощо може бути пред'явлено до виконання протягом усього періоду, на який присуджені платежі.

Стягнення аліментів за виконавчими листами за минулий час проводиться в межах десятирічного строку, що передував пред'явленню виконавчого листа до виконання.

Порядок стягнення аліментів на утримання дітей визначено ст. ст. 179-197 Сімейного кодексу України.

За змістом зазначених норм законодавства розмір заборгованості, присуджених як частка від заробітку (доходу), із сплати аліментів визначається державним виконавцем.

Заборгованість за аліментами, присудженими у частці від заробітку (доходу), визначається виходячи з фактичного заробітку (доходу), який платник аліментів одержував за час, протягом якого не провадилося їх стягнення, незалежно від того, одержано такий заробіток (дохід) в Україні чи за кордоном. Заборгованість за аліментами платника аліментів, який не працював на час виникнення заборгованості або є фізичною особою – підприємцем і перебуває на спрощеній системі оподаткування, або є громадянином України, який одержує заробіток (дохід) у державі, з якою Україна не має договору про правову допомогу, визначається виходячи із середньої заробітної плати працівника для даної місцевості. У разі встановлення джерела і розміру заробітку (доходу) платника аліментів, який він одержав за кордоном, за заявою одержувача аліментів державний виконавець, приватний виконавець здійснює перерахунок заборгованості. Розмір заборгованості за аліментами обчислюється державним виконавцем, приватним виконавцем, а в разі виникнення спору – судом.

Державний виконавець обчислює розмір заборгованості із сплати аліментів, складає відповідний розрахунок та повідомляє про нього стягувачу і боржнику.

За наявності заборгованості із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму платежів за три місяці, стягнення може бути звернено на майно боржника. Звернення стягнення на заробітну плату не перешкоджає зверненню стягнення на майно боржника, якщо існує непогашена заборгованість, сукупний розмір якої перевищує суму платежів за три місяці.

За наявності заборгованості зі сплати аліментів, яка утворилася з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання та сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за чотири місяці, державний виконавець виносить вмотивовані постанови:

1) про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві виїзду за межі України - до погашення заборгованості зі сплати аліментів у повному обсязі;

2) про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві керування транспортними засобами - до погашення заборгованості зі сплати аліментів у повному обсязі;

3) про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві користування вогнепальною мисливською, пневматичною зброєю, пристроями вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, - до погашення заборгованості зі сплати аліментів у повному обсязі;

4) про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві полювання - до погашення заборгованості зі сплати аліментів у повному обсязі.

Отже, державний виконавець для винесення вищевказаних постанов повинен обчислювати заборгованість зі сплати аліментів, з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, а не за весь період несплати.

Відповідно до ст.179 Сімейного кодексу України аліменти, одержані на дитину, є власністю дитини. Той із батьків або інших законних представників дитини, на ім'я якого виплачуються аліменти, розпоряджається аліментами виключно за цільовим призначенням в інтересах дитини.

Неповнолітня дитина має право брати участь у розпорядженні аліментами, одержаними на її утримання, на самостійне одержання аліментів та розпорядження ними відповідно до Цивільного кодексу України.

Відповідно до ч. 8 ст. 71 Закону України «Про виконавче провадження» Спори щодо розміру заборгованості із сплати аліментів вирішуються судом за заявою заінтересованої особи у порядку, встановленому законом.

Головний спеціаліст
Деснянського районного відділу
державної виконавчої служби м. Київ
Головного територіального
управління юстиції у м. Києві
Шило Марія Василівна